

Bio Actief 69

Jouw ontmoeting met een
dynamische sector

“Dankzij ons bio-aanbod
hebben wij een trouw
cliënteel.”

DE LEVENDE AARDE

 BioForum
SECTORORGANISATIE
BIJLANDBOUW
EN -VOEDING

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT

VERSCHIJNT IN MAART - JUNI - SEPTEMBER - DECEMBER

Wie anders is even lokaal als u?

Onze 200 Agri-experts staan voor u klaar.

Crelan weet als geen ander wat er leeft en beweegt in uw buurt.

We houden met z'n allen opnieuw van meer lokaal.

Net als onze Agri-experts, die u betrouwbaar advies en een degelijke ondersteuning bieden om uw lokale ambities te doen slagen. Ook zij gaan daarvoor tot het uiterste.

Want wie gaat voor duurzaam, verdient duurzame steun uit de buurt. Toch?

Afspraak bij uw expert in een Crelan-agentschap in uw buurt.

www.crelan.be

FOTOGRAFIE
Sophie Nuytten

VOORWOORD

Randvoorwaarden

Beste lezer,

De Vlaamse regering laat onderzoeken hoe de landbouw in Vlaanderen er op lange termijn zou moeten uitzien. Vlaams minister van Landbouw Jo Brouns gaf opdracht aan landbouweconoom Guido Van Huylenbroeck (UGent) om een landbouwvisie te ontwikkelen voor de periode 2030-2050.

In eerste instantie voerde Van Huylenbroeck gesprekken met verschillende organisaties en adviesraden die actief zijn in de landbouw. Ook BioForum werd uitgenodigd. De bedoeling is dat het een brede oefening wordt over hoe we in Vlaanderen het schaarser wordende areaal aan landbouwgrond op een duurzame manier en binnen ecologische grenzen kunnen gebruiken. Het grotere doel? Voedselzekerheid garanderen in de toekomst. Dat zal geen makkelijke oefening zijn. Hoe we de economische rendabiliteit van onze welvarende regio kunnen verzoenen met de zogenaamde 'randvoorwaarden' zoals de Natuurherstellwet, de aandacht voor biodiversiteit en waterkwaliteit enzovoort.

Voor de biosector zijn dat geen randvoorwaarden, maar het fundament waarop onze landbouw zou moeten rusten. We vertrekken van een ander uitgangspunt. Ons huidige economisch model loopt duidelijk tegen zijn limieten aan, wat het beleid met deze opdracht ook erkent. De vraag is dus of dat koste wat kost behouden moet blijven. BioForum wil gerust zijn schouders zetten onder een landbouwvisie die deze randvoorwaarden als een richtlijn en een duidelijk omschreven kader beschouwt. Op basis daarvan kan je een gelijk speelveld creëren voor alle sectoren. Je leest er meer over in dit nummer.

Alleen als dit onderschreven kan worden, kan er een begin worden gemaakt van een werkbare visie op landbouw voor de komende decennia.

ALEXANDER CLAEYS

Voorzitter BioForum

alexander.claeys@bioforum.be

Bio Actief

Jouw ontmoeting met een dynamische sector

SEPTEMBER 2025, EDITIE 69

Bio Actief is een uitgave van BioForum vzw.

Bio Actief vind je vier keer per jaar in je brievenbus.

BIOFORUM VZW

Regine Beerplein 1 bus E305

2018 Antwerpen

T 03 286 92 78

E info@bioforum.be

www.bioforum.be

V.U.

Alexander Claeys, Regine Beerplein 1 bus E305, 2018 Antwerpen

HOOFDREDACTIE

Tom Wouters

EINDREDACTIE

Annemie Lambert

REDACTIERAAD EN INHOUDELIJKE EXPERTISE

An Jamart (Landbouw), Liën Romeyns (projectmedewerker landbouw), Marijke Van Ranst (Verkooppunten & foodservices), Sara Van Dyck (Beleid), Paul Verbeke (Ketenmanager), Laura Van Lokven (Communicatie), Laura van Selm (Directeur), Annick Cnudde (Coördinator wetgeving), Sophie Weyn (Communicatie & Administratie), Mieke Van Looveren (Ketenmanager), Maarten Jacobs (projectmedewerker), Lisa Benoot (Voedingsbedrijven)

FOTOGRAFIE

Astrid Agemans, Tini Cleemput

COVERFOTO

Astrid Agemans

VORMGEVING

We make.

MET DANK AAN

Ruben Segers, Xavier Rombouts, Nico Vandevannet, Eva Berckmans, Silvia Schmidt, Marina Sablon, Luc Dossche

DRUK

ELMA Media

VERZENDING

De Brug vzw

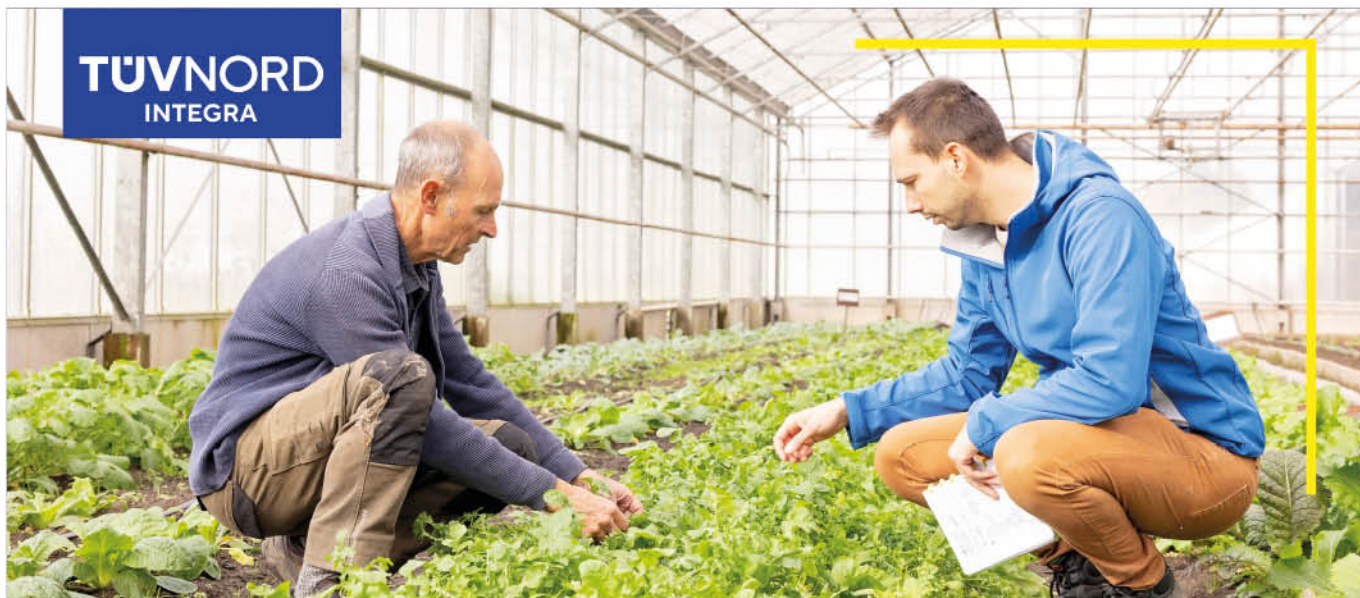
ADVERTEREN

ELMA Media, Steven Hellemans, s.hellemans@elma.be, www.elma.be

Deze publicatie kwam tot stand met de steun van het Departement Landbouw en Visserij.

TUVNORD
INTEGRA

Uw certificatiepartner sinds 1988, van veld tot vork

BE-BIO-02

CERTIFICATIE

van biologische producten

**ACS-gidsen, RSPO, Rainforest Alliance,
en (inter)nationale voedselveiligheidsstandaarden**

ECOBULBS

Biologische bloembollen

Ecobulbs 't Keerpunt,
Benningbroek-Holland
Contact: annelies@ecobulbs.nl
of +31 (0)6 51219915

www.ecobulbs.nl

SJANKARA

De essentie van de natuur, onze inspiratie.

Sjankara biedt een uitgebreid gamma aan chemisch gedefinieerde essentiële oliën en aromatherapeutische producten met zorg geselecteerd voor iedereen die kwaliteit en betrouwbaarheid zoekt.

- Al meer dan 40 jaar dé specialist in aromatherapie
- Meer dan 170 essentiële oliën van topkwaliteit, met zorg geselecteerd
- Klantgerichte ondersteuning
- inspirerende opleidingen en workshops via de Sjankara Academy

www.sjankara.com

Inhoudstafel

- 16 Een landbouwvisie voor Vlaanderen
- 20 Regels rond reiniging en desinfectie
- 22 Wat doet VLAM?
- 24 Bio in Frankrijk
- 26 Hoe bio de biodiversiteit helpt
- 28 nieuwe regels rond bio-import

08

Levende sector

12

Veranderingen in Europees beleid

18

Biologische sierteelt

Bio Flash

21 November: Slotevent ZoBio

Het project ZoBio begeleidde gedurende 2 jaar de opstart van 5 samenwerkingsverbanden tussen zorginstellingen en bio-boeren. Hoe deze samenwerking verliep en welke lessen we hieruit hebben geleerd, delen we graag tijdens het slotevent in Destelbergen.

Je vindt alle informatie op www.bioforum.be/sloteventzobio.

Kom jij ook naar Kiemkracht?

Op 19 oktober is iedereen die wil meebouwen aan een eerlijk, duurzaam voedselsysteem welkom op het Kiemkracht-festival 2025. Dat vindt dit jaar plaats in Corso in Antwerpen. Met een panelgesprek, keynotes, workshops, een artistieke voorstelling en bezoeken aan innovatieve agro-ecologische landbouw- en voedselinitiatieven staat deze dag in het teken van een alternatief voor ons huidige voedselmodel. De organisatie ligt in handen van Voedsel Anders.

Benieuwd naar het hele programma?

Neem een kijkje op www.corso.be/nl/event/kiemkracht-2025-1.

FOTOGRAFIE
Sophie Nuytten

16

De Koning Boudewijnstichting (KBS) ziet in landbouw een onmisbare schakel in de transitie naar een duurzame samenleving en ondersteunt daarom 16 projecten met biologische landbouw, voor een totaalbedrag van 765.255 euro.

Je ontdekt deze projecten op www.bioforum.be/nieuws/koning-boudewijn-stichting-steunt-projecten-biolandbouw.

"De biologische landbouw in Europa is veel meer dan een slim marketingconcept of vrijblijvende filosofie. Deze standaard is het resultaat van tientallen jaren ontwikkeling, gedragen door de biologische landbouwsector zelf."

NELIS D'HOLLANDER, TÜV NORD INTEGRA
16 JULI 2025, OPINIESTUK DE MORGEN

Lid in beeld

Rico Lab

Waarom kiezen bedrijven voor lidmaatschap van BioForum? In deze rubriek vertellen ze het zelf. Wij spraken met Vera Verhaert, winkelier bij Rico Lab.

Lid sinds?

2023

Waarom ben je lid van BioForum?

Toen we met Rico van start gingen, ging ik regelmatig te rade op de website van BioForum. Ik zocht via de Biobedrijvengids naar producenten uit de buurt. Het was me niet meteen duidelijk dat we ook lid konden worden. Gaandeweg kregen we meer zicht op de werking. Lid worden was een logische stap, omdat we heel erg geloven in het motto: 'samen sterk'. Het is belangrijk om verbinding te zoeken met iedereen die met bio bezig is. Alleen zo kunnen we stappen vooruit zetten, richting de keten en het beleid.

Waarvoor had je al eens contact met BioForum?

2 jaar geleden kwam BioForum bij ons een filmpje opnemen als inspiratie voor andere winkeliers. Dat was een heel fijne ervaring. Het filmpje gebruiken we nog altijd zelf op onze eigen kanalen.

Waar kan onze organisatie nog meer op inzetten?

Ik denk dat we als sector bio nog meer naar buiten kunnen brengen met aandacht voor het grotere verhaal: het belang van bio, welke mensen ons die voeding geven en hoe we hen eerlijk kunnen vergoeden. Daar zetten we als winkel heel erg op in, maar een sectororganisatie kan voor verbinding zorgen en helpen om de ervaringen op dat vlak met elkaar uit te wisselen.

Dat is ook de reden waarom ik positief reageerde op de vraag om als winkelier in het bestuur van BioForum te zetelen. Ik vertegenwoordig daar mee de stem van kleine winkeliers in de biosector. Ik heb dus ook wel zin om andere winkeliers te horen.

Ben je zelf (tevreden) lid en vertel je de rest van de biosector graag wat BioForum voor jou heeft betekend? Laat het weten aan communicatiemedewerker Tom Wouters tom.wouters@bioforum.be.

Levende sector

De biosector bestaat uit ondernemers met een hart voor mensen. Elk nummer brengen we drie biobedrijven in beeld die de diversiteit tonen van onze sector. Deze keer gaan we langs bij biodynamisch groentebedrijf De Kollebloem, biologische koffieproducent Koffie Rombouts en marktkramer De Levende Aarde.

De Kollebloem

WIE?

Ruben, Manuel en Antoinette

WAT?

Biodynamische groenten en runderen

WAAR?

Sint-Lievens-Esse

BIO SINDS?

1985

In 2013 werd bioboerderij De Kollebloem een coöperatie. Zo konden oprichters Antoine en Leen het bedrijf aan een volgende generatie laten, zonder dat die al te veel kapitaal nodig had. Zoon Ruben en voormalig seizoensarbeider Manuel stapten in het bedrijf; begin dit jaar kwam Antoinette erbij. Ruben: "Met ons team van zeven mensen telen we een breed aanbod aan groenten, houden we een beetje vleesvee en verkopen we via groentepakketten, onze hoevewinkel, restaurants en de Lousbergmarkt in Gent. We baten ook een B&B uit."

Wie het over de Kollebloem heeft, heeft het ook over de Vroente, het langlopende samenwerkingsverband met bioboerderijen De Zonnekouter en Oubouros. "Elk jaar maken we een gezamenlijk teeltplan. Dat is soms een uitdaging. Logisch ook: vroeger zaten er drie koppels rond de tafel, vandaag werken in de drie coöperaties in totaal 28 mensen." De samenwerking is het meest zichtbaar in de Lousbergmarkt in hartje Gent, dat de Vroente in 2016 mee oprichtte als extra afzetkanaal.

In 2017 vroeg De Kollebloem het Demeter-

label aan, de rest van de Vroente volgde later. Ruben: "De filosofie van de biodynamische landbouw paste altijd al bij ons. Concreet mogen we minder bemesten en is er behalve in de fruitteelt geen enkel product toegelaten. In de veeteelt zijn er ook andere regels. Tot slot is er een heel sociaal luik."

Met o.a. een wekelijkse nieuwsbrief en papieren magazine zet De Kollebloem sterk in op communicatie. Ruben: "De band met onze klanten en aandeelhouders is heel belangrijk, zeker omdat we veel aan fondsenwerving doen. Zo blijven we onafhankelijk van banken. In het verleden hebben we zo de gebouwen kunnen vrijkopen van Antoine en Leen. Dit jaar kunnen we onze serres vernieuwen. We merken een grote bereidheid om ons financieel te steunen, zeker bij grote projecten. Kapitaalkrachtige mensen geven liever wat meer om impact te hebben. Je moet het alleen durven vragen. Misschien een tip voor andere boeren?"

Ruben hecht zelf veel belang aan de maatschappelijke rol van bio. "Mijn ouders hebben als pioniers mee aan de kar getrokken van de Vlaamse biolandbouw, dus maatschappelijk engagement is voor mij vanzelfsprekend. Vandaag zijn er meer bioboeren, maar de verschillen tussen grote marktpelers en kleinschalige bioboeren zijn ook groter. Door die verschillende belangen zijn we politiek niet goed georganiseerd. Toch is er genoeg voor de hele biosector om voor op straat te komen, zoals de Europese plannen om ggo's toe te laten. We moeten met de hele biosector duidelijk maken dat die een bedreiging vormen voor bio en geen plaats hebben in onze landbouw. Ook consumenten willen geen

“Er is genoeg voor de biosector om op straat te komen”

ggo's eten blijkt uit onderzoek. De ervaring leert dat als we politiek echt samenwerken, de beleidsmakers wel moeten luisteren. Een rol voor BioForum lijkt me dat."

De Kollebloem lijkt als bedrijf sterk geworteld, al blijft het ook voor hen zoeken. "Als klein bedrijf hebben we niet zo'n grote buffer. Een slechte oogst door de regen zoals vorig jaar voelen we meteen." De oplossing zit niet in groeien, maar in je eigen waarde kennen. "De biosector moet opschalen in kleinschaligheid. Meer korteketenboerderijen die een goede prijs vragen en niet meegaan in de goedkoper-logica van supermarkten. Dat prijsverhaal kunnen we toch nooit winnen. Zelf ben ik er trots op dat onze producten 'duur' zijn. Klanten betalen graag een eerlijke prijs, als dat rechtstreeks naar de boer gaat. Elk jaar stijgen onze prijzen, en toch verkopen we elk jaar meer. Collega-boeren lijken zich daar soms wat voor te schamen, maar dat hoeft niet. We moeten vooral niet de weg van de lange keten op, waar ze prijzen zo laag mogelijk willen houden. Gek genoeg zijn het nooit boeren die daarover beslissen. Voor mij telt één ding: we boeren niet alleen voor ons plezier, maar ook voor een eerlijk loon, en dat is veel meer dan een minimumloon."

MEER WETEN?

www.kollebloem.be

Koffie Rombouts

WIE?

Xavier Rombouts

WAT?

Biologische koffie en thee

WAAR?

Wilrijk

Het familiebedrijf Koffie Rombouts uit Wilrijk bestaat al sinds 1896. Volgens gedelegeerd bestuurder Xavier Rombouts is die lange familiegeschiedenis alleen al een reden om in te zetten op duurzaamheid. "Hoe kunnen we anders het bedrijf doorgeven aan de volgende generaties? Daarom is bio voor ons ook een belangrijke pijler."

Over de jaren heen is het biologisch segment bij Rombouts gegroeid, al gaat het langzamer dan gewild. "We merken dat de doorsnee consument biokoffie niet zozeer associeert met kwaliteit. Dat klopt natuurlijk niet: biologische koffie kan van heel goede kwaliteit zijn. Daarnaast is er de volatiele koffiemarkt. Dit voorjaar kende de prijs van koffie een historische piek: 400 dollarcent per kg. In 2001 was dat nog 30 dollarcent."

Dat gigantisch prijsverschil heeft volgens Xavier verschillende oorzaken. "Koffie wordt geteeld rond de evenaar, omdat er specifieke klimatologische condities voor nodig zijn: een vochtig klimaat tijdens de groei van de koffiebonen en droog weer tijdens de oogst. Door de klimaatverandering geraakt dat allemaal verstoord, met als gevolg dat de oogsten minder goed zijn dan vroeger. Fair trade moet ervoor zorgen dat producenten

een eerlijke prijs krijgen voor hun koffiebonen. Zonder fair trade zouden zij niet genoeg overhouden om zelfs maar te kunnen overleven. Daarenboven maakt ook de biopremie de koffie duurder. Ten slotte wakkeren speculanten de prijsstijging verder aan. Dat alles maakt dat koffie vandaag erg duur is."

Toch geloven ze bij Rombouts sterk in de toekomst van bio en dus blijven ze hier op inzetten, ook in hun thee-assortiment. Zo hebben ze hun gamma Majes-T, dat volledig biologisch is. De naam verwijst naar hun status als hofleverancier. Xavier: "Tijdens de coronacrisis zagen we een terugval in het biologisch assortiment. We hebben daar meteen een opportuniteit van gemaakt en gekeken hoe we thee konden vinden die meer paste bij onze waarden en normen. Onze biologische Majes-T is daar het resultaat van. Sindsdien is onze theedistributie ook aan het groeien."

Ook in hun koffie-assortiment blijven ze zoeken naar kansen om bio meer in de markt te zetten. Zo lanceerden ze dit jaar op internationale vrouwendag een nieuwe koffie: 'Coffee by women'. Xavier: "Deze koffie komt van een coöperatie in Peru, die vrouwen begeleidt om koffie te produ-

ceren. Op die manier kunnen zij een inkomen genereren en hun levensomstandigheden verbeteren. Deze koffie is zowel biologisch als fair trade, en wordt dus zonder kunstmest en chemische pesticiden geproduceerd. We hopen ons bio-assortiment op deze manier verder te kunnen promoten bij de consument"

Vandaag brandt Koffie Rombouts nog steeds zijn eigen koffie in België, iets waar ze trots op zijn. Ze houden stand tegenover grote multinationals door in te zetten op kwaliteit en projecten – ook in hun gangbare koffielijnen – die moeten helpen om de leef- en werkomstandigheden in de koffieplantages te verbeteren. Een win-winsituatie volgens Xavier: "In Congo hebben we bijvoorbeeld een project tegen ontbossing, in Laos helpen we in de opbouw van o.a. scholen, in Colombia en Mexico hebben we projecten opgezet tegen drugshandel. Het gaat om meer dan koffie alleen. Mijn grootvader zei altijd dat elke koffieboon zoals een diamant dient behandeld te worden. Die focus op kwaliteit blijven we hanteren."

MEER WETEN?

www.rombouts.com

De Levende Aarde

WIE?

Nico Vandevannet

WAT?

Biologische marktkramer

WAAR?

Oostkamp

BIO SINDS?

1999

Nico Vandevannet is trots op zijn biologische groenten, maar wij willen vandaag vooral naar zijn ervaringen als marktkramer luisteren. Nico: "Vroeger verkochten we onze groenten vooral via de groothandel, maar in 2004 begon mijn vader op de boerenmarkt in Tielt, als extra verkoopskanaal. Ik nam het bedrijf over in 2009 en wou nog meer inzetten op die markten. Vandaag is het ons voornaamste verkoopskanaal. We doen vier markten per week: de woensdagmarkt in Brugge, de boerenmarkten in Dilbeek en Tielt op zaterdagvoormiddag en -namiddag, en op vrijdag staan we bij collega-boerderij 't Reigershof."

Elke markt heeft zijn eigen karakter. In Brugge biedt Nico als enige biogroenten en -fruit aan tussen zes andere groentekramen. Nico: "Elke kraam trekt zijn eigen klanten aan. Sommigen mikken op massaverkoop en verkopen hele bakken. Anderen bieden groenten van hogere kwaliteit aan. Dankzij ons ruim bio-aanbod hebben we een redelijk trouw cliënteel, zelfs op regenachtige dagen. Gangbare marktkramers zien het wel in hun

verkoop als het weer slecht is. We bedienen tussen de 400 en 500 gezinnen per week met onze markten. De eerste klant in Brugge is altijd dezelfde: een vrouw van 87 jaar oud. Die staat er al om 6u30. Soms vraag ik of ze komt helpen met opstellen. (lacht)."

Op de boerenmarkten in Dilbeek en Tielt laat Nico het aangekocht biologisch fruit thuis, en verkoopt hij alleen aardbeien van eigen veld. De afspraak is hier dat marktkramers enkel eigen producten verkopen. Bij 't Reigershof zijn er dan weer een stuk minder klanten, maar ligt de omzet hoger. "Mensen daar maken speciaal de verplaatsing naar de boerderij, zij zijn overtuigde bioconsumenten."

Door al die ervaring kent Nico intussen de truukjes van de markt. "Regel 1: je moet altijd volle kisten aanbieden. Ligt er nog maar één stuk groente in een kist, dan geraakt die niet verkocht. Ik zet mijn kraam ook altijd op dezelfde manier op. Mensen zijn gewoontedieren. Zo heb ik in Brugge eens een klant gehad die onze kraam pas na 2 jaar terugvond, ook al waren we maar 4 meter opgeschoven." (lacht)

Het leukste aan de markt vindt Nico het sociale aspect: "Boeren kan eenzaam zijn. Ik vind die rechtstreekse feedback van klanten ook wel leuk. Er zijn natuurlijk ook boeren die dat niet willen of daar geen behoefte aan hebben. Het moet je ook liggen."

Om de combinatie met het boeren leefbaar te houden, staat Nico alleen in Dilbeek zelf op de markt. Hij gaat mee opstellen en afbreken, daarna is het aan zijn medewerkers. Zo heeft hij geleerd dat er voor elke verkoper een soort klant bestaat: "Mijn twee medewerkers op de woensdagmarkt in Brugge zijn verschillende persoonlijkheden en trek-

"Dankzij ons ruim bio-aanbod hebben we een redelijk trouw cliënteel, zelfs op regenachtige dagen."

ken dus elk andere klanten aan. Je klant is ook een beetje de weerspiegeling van jezelf."

Nico is voorzitter van de vzw die de boerenmarkt in Dilbeek uitbaat. Hij merkt dat het daar vooral een uitdaging is om vervangers te vinden als iemand stopt. "Landbouwers die thuisverkoop doen, doen dat vaak op zaterdagvoormiddag. Ze hebben dus geen tijd om op de markt te komen staan. Toch zoeken we altijd naar mensen die het aanbod kunnen verbreden, want daar is iedereen bij gebaat. Vergelijk het met een café in een dorp. Is er maar één café, dan is de kans groot dat dat niet draait. Heb je twee cafés, dan zijn ze allebei succesvol. We mikken daarbij vooral op een aanvullend aanbod."

Nico is blij dat hij zijn eigen groenten op deze manier verkoopt: "Ik kies er heel bewust voor om kwaliteit aan te bieden, en ik kan dus zelf heel goed selecteren. Groenten die ik niet kan verkopen, gaan niet verloren, maar gaan de composthoop op. En loopt er toch eens iets mis, dan kunnen klanten meteen feedback geven. Ze krijgen dan vaak gewoon een nieuw exemplaar, maar ik kan meteen ook uitleggen waarom die courgette bijvoorbeeld een lichtere plek heeft. Zo voeden we ook onze klanten een beetje op." (lacht)

MEER WETEN?

www.delevendeaarde.be

Koerswijziging in Europa

In 2019 pleitte Europa nog voor 25 procent biolandbouw tegen 2030, maar hoe zit dat vandaag? Bio Actief ging op gesprek bij de Europese koepelorganisatie IFOAM Organics Europe.

VOOR WIE?

De hele biosector

Hoe IFOAM Organics Europe de belangen van de biosector verdedigt op Europees vlak kon je lezen in Bio Actief 68. Maar hoe denkt Europa vandaag over biologische landbouw en voeding? Dat vroegen we aan Silvia Schmidt, sinds 2018 beleidsadviseur bij IFOAM Organics Europe.

In 2019 pleitte de Europese Farm to Fork-strategie voor 25 procent bio tegen 2030. Waar staan we vandaag?

Op het niveau van de lidstaten wordt er nog steeds hard gewerkt aan de uitvoering van die Farm to Fork-strategie. In 2019 was er in Europa heel veel aan het bewegen op het vlak van klimaat: de klimaatmarsen, de klimaatjongeren, meer dan één miljoen Europeanen die een oproep voor een pesticidevrije landbouw ondertekenden. Na de Europese verkiezingen van 2019 moest kersvers Commissievoorzitter Ursula von der Leyen dus wel met ambitieuze plannen komen. Dat werd de Green Deal, met de Farm to Fork-strategie als onderdeel daarvan.

IFOAM Organics Europe was op dat moment actief in gesprek met beleidsmakers om van biologische landbouw en voeding een belangrijk onderdeel te maken in Farm to Fork, omdat het kon bijdragen aan het behalen van Europa's groene doelen. Ons werk wierp vruchten af, want Europa stelde een doel van 25% biolandbouw voorop.

Dat streefcijfer was ook het resultaat van eerdere inspanningen van onze kant. In 2014, lang voor er sprake was van de Green Deal, hadden we in een visiedocument aangegeven dat 50 procent biolandbouw in Europa mogelijk moest zijn. Als je zo'n duidelijke, concrete, gedetailleerde visie hebt liggen en die consequent blijft uitdragen, dan heb je meer kans op succes. Zo gaat het altijd met beleidswerk: je moet enerzijds goed voorbereid zijn, anderzijds is het ook wachten op een momentum. In 2019 kwamen beide samen. Vandaag zien we dat de sterren wat minder gunstig staan voor een ambitieus groen beleid.

Wat is er veranderd?

De coronacrisis, de oorlog in Oekraïne én de boerenprotesten brachten het thema voedselzekerheid weer veel meer op de voorgrond. De traditionele partijen en lobbygroepen speelden hier sterk op in: boeren zouden het moeilijk hebben door de Green Deal, die hen van bovenaf werd opgelegd en hun productiviteit onder druk zette. Von der Leyen pleitte in de aanloop naar de Europese verkiezingen in 2024 dus voor een koerswijziging. In het nieuw samengestelde Europees Parlement

zien we ook een duidelijke verschuiving naar rechts, met een kleinere groene fractie.

In februari van dit jaar stelde huidig EU-commissaris landbouw Christophe Hansen de nieuwe Europese visie voor landbouw en voeding voor, een van de belangrijkste initiatieven van de huidige Commissie. Milieu komt daarin nog wel aan bod, maar het is duidelijk niet meer de prioriteit. In de visie draait het vooral om het verhogen van het concurrentievermogen: eenvoudigere EU-regels, jonge boeren aantrekken enzovoort. Gelukkig speelt biologische voeding nog steeds een behoorlijk belangrijke rol in deze nieuwe visie, mede dankzij onze inspanningen tijdens de zogenaamde 'Strategische dialoog'.

Wat is die strategische dialoog?

Om de toenemende polarisatie tussen landbouw en het maatschappelijk middenveld tegen te gaan organiseerde Europa rondetafelgesprekken met de belangrijkste belanghebbenden in de agrovoedingssector. Door in dialoog te gaan met ngo's, boeren én de voedingssector stelde de Commissie prioriteiten voor de toekomst van de Europese landbouw. Al deze gesprekken gebeurden binnenskamers, zodat er ook in volle vrijheid gepraat kon worden. Als Europese biokoepel zaten we natuurlijk mee aan tafel.

Het eindrapport was behoorlijk vooruitstrevend, met onder meer aandacht voor biodiversiteit, meer bio en de vraag naar duurzamere overheidsopdrachten. Dit rapport vormt de basis van de Europese visie voor landbouw en voeding, al zien we ook dat er andere accenten worden gelegd dan wij zouden doen. Toch krijgt bio nog steeds heel wat aandacht.

Wat betekent die koerswijziging in Europa voor IFOAM Organics Europe als organisatie? Wordt het voor jullie ook moeilijker?

Wij hebben twee sterke troeven: we vertegenwoordigen de hele toeleveringsketen, van boer tot bord, en we zijn de stem van zowel de biobeweging als van de biobedrijven.

Intern blijven we op dezelfde manier werken, maar we positioneren ons vandaag iets anders in het publieke debat. Waar we vroeger in onze communicatie meer de focus legden op de milieuvoordelen van biologische landbouw, ligt de nadruk nu meer op de sociale en economische voordelen van bio. We benadrukken bijvoorbeeld vaker dat een bioboer gemiddeld meer verdient dan een gangbare boer. We passen ons ook aan aan ons doelpubliek. Met progressieve parlementsleden

“Ondanks de positieve aandacht voor biologische landbouw ontbreekt het Europa aan een systemische benadering van duurzame voedselsystemen”

zal het sneller over het milieu gaan, met conservatieve parlementsleden krijgen we met economische argumenten meer toegang.

Intussen is Europa begonnen met de voorbereidingen van een nieuw Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. Hoe kijken jullie daar naar?

In deze fase zijn we vooral bezorgd over het landbouwbudget. Europa werkt met meerjarenbegrotingen, en voor de volgende periode willen ze dat systeem ingrijpend hervormen. Er zou geen apart budget voor landbouw meer komen, maar dat zou in een groter fonds zitten dat bijvoorbeeld draait rond het Europese concurrentievermogen. Alleen zal zo niet meer duidelijk zijn hoeveel geld er dan ook effectief naar de landbouw zelf gaat. Ook de promotie van voeding valt onder dat budget. De verwachting is dat landbouw in dat scenario sowieso minder geld zal krijgen. Wij pleiten daarom voor een duidelijk budget voor landbouw en staan daar gelukkig niet alleen in. Ook de grotere landbouwlobby's pleiten daarvoor. We denken ook aan de impact die deze andere aanpak zou kunnen hebben op het vlak van onderzoek en innovatie.

Daarnaast wil Europa aan de lidstaten nog meer flexibiliteit geven in hoe ze dat Europees geld

besteden. Vandaag kunnen landen al redelijk vrij invullen waar ze de focus willen leggen. Soms draait dat goed uit voor bio, zoals in Oostenrijk, maar elders zien we daardoor weinig vooruitgang op gebieden als milieu, vogelbescherming enzovoort. Als de lidstaten daarin nog vrijer worden gelaten, belooft dat niet veel goeds. We hebben er de afgelopen jaren samen met onze leden voor geijverd dat landen het geld zouden inzetten om de doelstellingen voor bio uit de Farm to Fork-strategie te realiseren. Het is maar de vraag in hoeverre die visie ook in het volgende GLB zal bestaan.

Vandaag zien we twee grote uitdagingen voor bio: enerzijds ggo's, anderzijds pesticiden. De sleutel voor beide dossiers ligt in Europa. Wat is de stand van zaken?

Ondanks de positieve aandacht voor biologische landbouw ontbreekt het Europa aan een systemische benadering van duurzame voedselsystemen. Af en toe spreekt men wel over de rol van boeren of consumenten, maar over de toeleveringsketen wordt met geen woord gerept, of nu toch niet meer. In de Farm to Fork-strategie was die systemische benadering er wel meer.

Zo zou men een ambitieuze wetgeving voor pesticiden uitbouwen. Vandaag zijn die

plannen van tafel, al zou er normaal dit jaar nog nieuwe wetgeving komen rond biologische bestrijdingsmiddelen. Die gesprekken gaan moeizaam. Natuurlijke stoffen worden veel minder snel goedgekeurd dan bijvoorbeeld glyfosaat. De wetgeving vandaag is zo opgesteld dat chemische stoffen veel sneller goedkeuring krijgen. Zo pleiten we bijvoorbeeld al jaren voor de toelating van de stof quassia als bestrijdingsmiddel. Die stof vind je vandaag wel terug in sommige limonades, maar de goedkeuring in bestrijdingsmiddelen laat al tien jaar op zich wachten.

Wat ggo's betreft weten we dat Polen, dat tot eind juni voorzitter is van de Europese Unie, graag nog tijdens zijn voorzitterschap tot een resultaat wil komen (dit interview vond plaats in mei. Het voorzitterschap van Polen liep af zonder resultaat, red.). Wij zijn volop amendementen aan het indienen. Zo willen we dat producten op basis van ggo's traceerbaar zijn en dat biologische producten uitgesloten blijven van ggo's. In deze fase gebeurt veel van de besluitvorming achter gesloten deuren, wat voor ons dus een uitdaging is. Maar we doen ons best om in contact te zijn met de mensen die wel rond de tafel zitten. Tegen het moment dat dit interview verschijnt, is er wellicht al veel meer bekend.

Onze certificeringen, de garantie van een engagement

Certisys[®], leider en pionier in biocertificatie in België

BE-BIO-01 CERTISYS

- > Promotie van uw beste praktijken
- > Biologische expertise
- > Gepersonaliseerde ondersteuning
- > Sterke Belgische verankering

info@certisys.eu - 09/245.82.36 - www.certisys.eu

Enza Zaden test houdbaarheid en smaak van pompoen

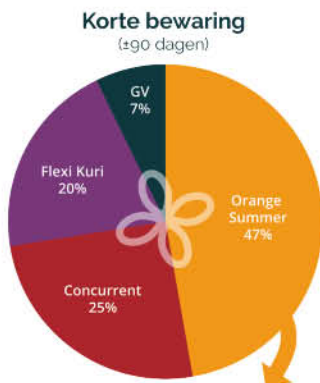
WAT IS DE LEKKERSTE POMPOEN VOLGENS DE CONSUMENT?

Welke pompoen smaakt het best? En welk ras behoudt zijn kwaliteit in smaak het langst na de oogst? Vitalis, het biologische merk van Enza Zaden, deed onderzoek naar de smaakontwikkeling van vier **Hokkaido (rode) pompoen** rassen tijdens bewaring. Tussen december 2023 en januari 2024 proefden zo'n 60 consumenten pompoenen op drie momenten: na 90, 120 en 150 dagen bewaring.

Uit de resultaten blijkt dat de voorkeur voor smaak sterk verschuift tijdens de bewaarperiode van pompoenen

ORANGE SUMMER SCOORT HOOG BIJ KORTE BEWARING

Uit de resultaten blijkt dat **Orange Summer** na 90 dagen als duidelijke favoriet naar voren kwam. Bijna de helft van de proefpersonen gaf de voorkeur aan dit ras. De **smaak en zoetheid** zijn perfect in balans, wat het ideaal maakt voor afzet in de eerste maanden na de oogst.

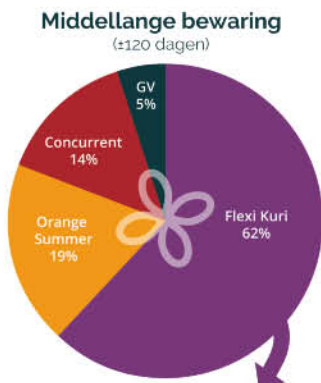
Orange Summer scoort hoog bij kortere opslagperiodes, vooral door zijn **gebalanceerde smaak**: niet te sterk, niet te zwak.

Grafiek 1: Smaakvoorkeur na korte bewaring (90 dagen)

Flexi Kuri blinkt uit in smaakontwikkeling en kwaliteit bij langere bewaring.

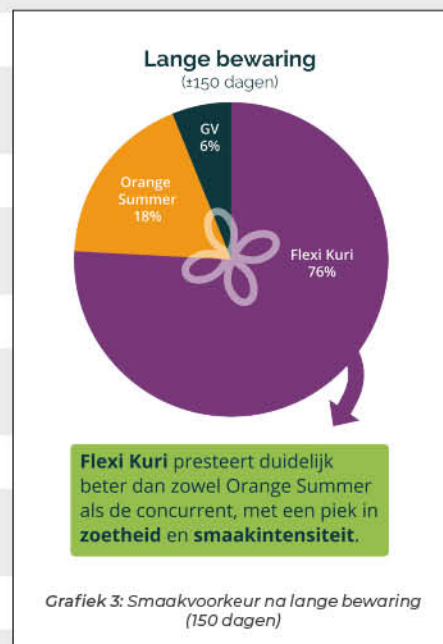
FLEXI KURI: POMPOENRAS MET BLIJVEND GOEDE SMAAK, OOK NA LANGERE BEWARING

Na 120 dagen nam Flexi Kuri de koppositie over. Consumenten gaven dit ras met toenemende bewaring steeds vaker de voorkeur – met een indrukwekkende 76% na 150 dagen. Grafiek 2 en grafiek 3 tonen duidelijk deze verschuiving in voorkeur over tijd. Waar de smaak van andere rassen afvlakt of afneemt, blijft Flexi Kuri zich juist ontwikkelen in **zoetheid en intensiteit**. Flexi Kuri blijft aan-

Flexi Kuri steekt boven Orange Summer en de concurrent uit dankzij zijn verbeterde **zoetheid en smaakintensiteit**.

Grafiek 2: Smaakvoorkeur na middellange bewaring (120 dagen)

trekkelijk tot ver in het seizoen en is ook praktisch in de teelt: het ras is geschikt voor mechanische oogst en heeft hoge opbrengst van verkoopklare vruchten.

SMAAKONTWIKKELING ALS LEIDRAAD VOOR RASKEUZE

Het onderzoek laat zien dat de smaakbeleving van pompoenrassen verandert naarmate de bewaring vordert. Orange Summer en Flexi Kuri laten elk hun eigen kwaliteiten zien in dit verloop. Orange Summer blinkt uit kort na de oogst, waarbij Flexi Kuri al goed scoort in de vroege fase, maar wint aan voorkeur naarmate de bewaring vordert.

Deze kennis helpt telers en retailers bij raskeuze en planning van afzetmomenten, afgestemd op consumentensmaak.

Meer info: John Schuurman
j.schuurman@enzazaden.nl - +31 6181953

• Enza Zaden

ZORG

EERLIJK

ECOLOGIE

GEZONDHEID

VRAGENDE SECTOR

Een landbouwvisie voor Vlaanderen

Vlaanderen werkt aan een langetermijnvisie op landbouw. Ook BioForum wordt hierbij betrokken. De biosector heeft een duidelijk idee over hoe zo'n visie tot stand moet komen en hoe die er zou moeten uitzien.

VOOR WIE?

De hele biosector

Het is geen geheim dat het huidige landbouwsysteem op zijn grenzen botst. De waterkwaliteit en biodiversiteit staan onder druk, de stikstofbelasting blijft te groot en ook de klimaatverandering laat zich voelen. Daarnaast houden boeren het hoofd nauwelijks boven water door het onzekere inkomen en een kluwen van administratieve regels. Tot slot zorgen conflicten wereldwijd voor veel vragen.

Hoe kunnen we in zulke onzekere tijden voldoende voedsel blijven produceren en boeren een leefbaar inkomen garanderen? Daarvoor is er nood aan een langetermijnvisie. Dat beseft ook de Vlaamse overheid. In het regeerakkoord staat dat tegen 1 januari 2026 op papier moet staan hoe het Vlaamse landbouw- en voedselsysteem er in 2050 zou moeten uitzien, zodat het beleid zijn werking daarop kan afstemmen. Voor de zomer stelde de Vlaamse regering professor emeritus en landbouweconoom Guido Van Huylenbroeck aan om dat proces in goede banen te leiden.

Iedereen mee aan tafel

De opmaak van zo'n visie komt niets te vroeg, maar de slaagkansen hangen af van verschillende factoren: hoe komt ze tot stand? Hoe ziet die visie er uit? Hoe breed is ze gedragen?

BioForum wordt als landbouworganisatie zeker betrokken bij deze landbouwvisie en had begin juni een kennismakingsgesprek met Van Huylenbroeck. Onze rol? Het huidige landbouwmodel grondig in vraag stellen en daarbij bio op de kaart zetten. Tegelijkertijd hebben we al aangegeven dat over landbouw debatteren weinig zin heeft als er niet gekeken wordt naar het bredere voedselsysteem en de verschillende milieu- en natuuruitdagingen. Daarom moeten ook andere spelers mee aan tafel. Denk aan organisaties die werken rond voedsel, gezondheid, milieu en natuur, ruimtelijke planning.... Enkel zo komen we tot een breed gedragen visie die slagkracht heeft en ook op lange termijn stand houdt.

Helder doel

Voor de biosector is het alvast helder: willen we op lange termijn voedsel kunnen blijven produceren, dan zijn er grondige

veranderingen nodig aan ons landbouw- en voedselsysteem. Een veerkrachtig landbouw- en voedselsysteem geeft ademruimte aan de boer én zijn omgeving. Concreet komt dat neer op een systeem dat:

- voldoende en gezond voedsel produceert binnen de ecologische grenzen
- samenwerkt met de natuur
- oog heeft voor de gezondheid van bodem, plant, dier en mens
- zorg draagt voor zijn boeren (m/v/x) en hen een eerlijk inkomen geeft
- boeren voldoende autonomie garandeert
- gezond voedsel aan een correcte prijs voor iedereen beschikbaar maakt

Uitdagingen aanpakken

Dat doel kan alleen bereikt worden als de verschillende uitdagingen tegelijk aangepakt worden. Een eerste stap kan zijn om de maatschappelijke kosten van voedselproductie in rekening te brengen, het bekende True Cost Accounting. Nederlands onderzoeker Meino Smit berekende dat de Nederlandse landbouw 7 miljard toegevoegde waarde biedt aan de economie, maar de maatschappij ook

FOTOGRAFIE
Kobe Van Looveren

20 miljard euro kost. Door die maatschappelijke kosten mee te tellen, worden producten die op een duurzamere manier geproduceerd worden goedkoper. Dat kan bijvoorbeeld door het doorrekenen van de CO₂- en energiekost.

Een eerlijke en correcte prijs voor het geproduceerde voedsel komt op de eerste plaats. Dat is niet alleen een verantwoordelijkheid voor de keten, ook de overheid kan daarin een rol spelen, door te kiezen voor duurzame voeding in haar overheidsopdrachten bijvoorbeeld. Daarnaast vragen we om boeren te vergoeden voor hun bijdrage aan de ecosystemendiensten. Zo zorgen we ervoor dat ze ook gewaardeerd worden voor hun inspanningen voor de omgeving en maken we een verbinding tussen landbouw en natuur.

“Een eerlijke en correcte prijs voor het geproduceerde voedsel komt op de eerste plaats.”

Willen we dat boeren blijven bestaan, dan blijft de toegang tot grond een oud zeer. Vandaag is het voor nieuwkomers en zij-instromers zeer moeilijk om landbouwgrond te vinden die ze kunnen betalen en die zekerheid biedt op lange termijn. Die zekerheid willen boeren ook op het vlak van regels en administratie. Boeren krijgen te maken met een administratief kluwen, waarbij de overheid ervoor kiest om boeren die fouten maken te sanctioneren. Ze gaat daarbij uit van wantrouwen. De overheid zou evengoed een meer adviserende rol op kunnen nemen, wat ook de band tussen boer en overheid zou versterken.

Tot slot moet zo'n landbouwvisie de diversiteit van ons boerenlandschap omarmen. De Vlaamse landbouw bestaat uit een veelheid aan spelers met elk hun eigen sterktes. Dat zorgt voor veerkracht en innovatie. Een duidelijke landbouwvisie kan het aantal boeren weer doen toenemen en ook familiale en kleinschaligere boerenlandbouw weer naar waarde schatten.

Systeemaanpak nodig met centrale rol voor bio

De grote olifant in de kamer is natuurlijk het

voedselsysteem zelf. Dat zit ingebed in een economisch model dat winst, groei en export centraal zet, terwijl ecologische grenzen veel minder van tel zijn. Zo'n systeem staat een omslag naar een toekomstgerichte en veerkrachtige landbouw in de weg.

We moeten vooral niet meer van hetzelfde willen, want dat zal ons op langere termijn eerder zuur opbreken. Een landbouwvisie die aanstuurt op schaalvergroting, alleen maar kijkt hoe alles nog efficiënter kan en voor milieu- en klimaatuitdagingen niet de oorzaak van het probleem aanpakt maar vooral kijkt naar snelle technische oplossingen? Dat is ploegen op de rotsen.

Een beleid dat de problemen aan de bron aanpakt, zal automatisch ook het systeem in vraag stellen. Stikstof- of klimaatproblemen lossen we niet op door vast te houden aan een systeem dat afhankelijk is van de invoer van grote stromen kunstmest en veevoer. Een landbouwbeleid dat dierenwelzijn serieus neemt, kan niet blijven zeggen dat gesloten stalsystemen de oplossing zijn voor uitstootproblemen. De eenzijdige focus op energieverblindende technische oplossingen valt niet te rijmen met een duidelijke klimaataanpak. En we kunnen tot slot niet blijven aansturen op een maximale voedselproductie per hectare en ondertussen gezondere bodems en een hogere biodiversiteit nastreven.

Er is kortom een echte transitie nodig van ons landbouw- en voedselsysteem. Onze boodschap aan de Vlaamse overheid? Biologische landbouw en voeding kan daarbij helpen. Een geslaagde langetermijnvisie voor de landbouw erkent die centrale rol van bio als oplossingsgerichte systeemspeler en zorgt dus voor voldoende ondersteuning en onderzoeksmiddelen voor onze sector. Zo kunnen we niet alleen in oppervlakte blijven groeien, maar ook in kennis, zodat we op de lange termijn voldoende en gezond voedsel kunnen blijven produceren voor iedereen.

MEER WETEN?

In onze publicatie 'Bio kan de wereld redden' staat opgelijst hoe bio de verschillende maatschappelijke uitdagingen mee het hoofd biedt. Wil je graag meer weten over de landbouwvisie van BioForum? Neem contact op met onze beleidsadviseur Sara Van Dyck sara.vandyck@bioforum.be.

De toekomst in bloei

Biologische sierteelt zit in de lift. Er zit toekomst in deze jonge, nieuwe tak binnen de biologische landbouw, onder meer door omschakelaars en de interesse van overheden in biologisch plantgoed.

VOOR WIE? Bioboeren

Consumenten worden zich steeds meer bewust van de ecologische voetafdruk van hun boeketje bloemen en ook lokale overheden worden aangespoord om hun aanplantingen te verduurzamen. Dat geeft kansen voor biologische sierteelt. De laatste jaren kiezen meer en meer landbouwers dan ook voor biologische sierteelt: als instromer, omschakelaar of als neventak van een zelfpluktuin.

In 2023 was er in Vlaanderen 35,66 ha sierteelt (bio+omskakeling), met 64 gecertificeerde biosiertelers. Met een geschat marktaandeel tussen 0,05 en 0,2 procent, en 0,61% van het totale Vlaamse sierteeltareaal, lijkt dat niet veel, maar sierteelt was qua areaal de grootste stijger, met een groei van 33 procent ten opzichte van 2022.

Interesse bij gangbare siertelers

Ook de sierteeltsector merkt de stijgende interesse. Daarom organiseerde beroepsorganisatie AVBS dit voorjaar een inspiratieavond: 'Biosierteelt: iets voor jou?' Jarne Depaep, consulent groenvoorziening bij de beroeps-

organisatie AVBS, legt uit waarom: "Bij overheden stijgt de vraag naar biologisch plantenmateriaal, maar het Vlaamse aanbod is zeer beperkt. Het risico bestaat dat overheden daarom uitwijken naar Nederland om biologisch plantgoed aan te kopen. Dat kan niet de bedoeling zijn. Daarom lijkt het ons goed om de sector te informeren."

Voor Jarne was de bijeenkomst geslaagd: "Er waren een 25-tal aanwezigen: overheden, proefcentra, onderwijsinstellingen, biologische telers, gangbare telers en erfbetreders. Bij de zeven gangbare telers die aanwezig waren, is er duidelijk interesse voor wat bio in de toekomst voor hun bedrijf kan betekenen. Ze hadden vooral vragen rond het lastenboek, het certificeren, de mogelijkheden..."

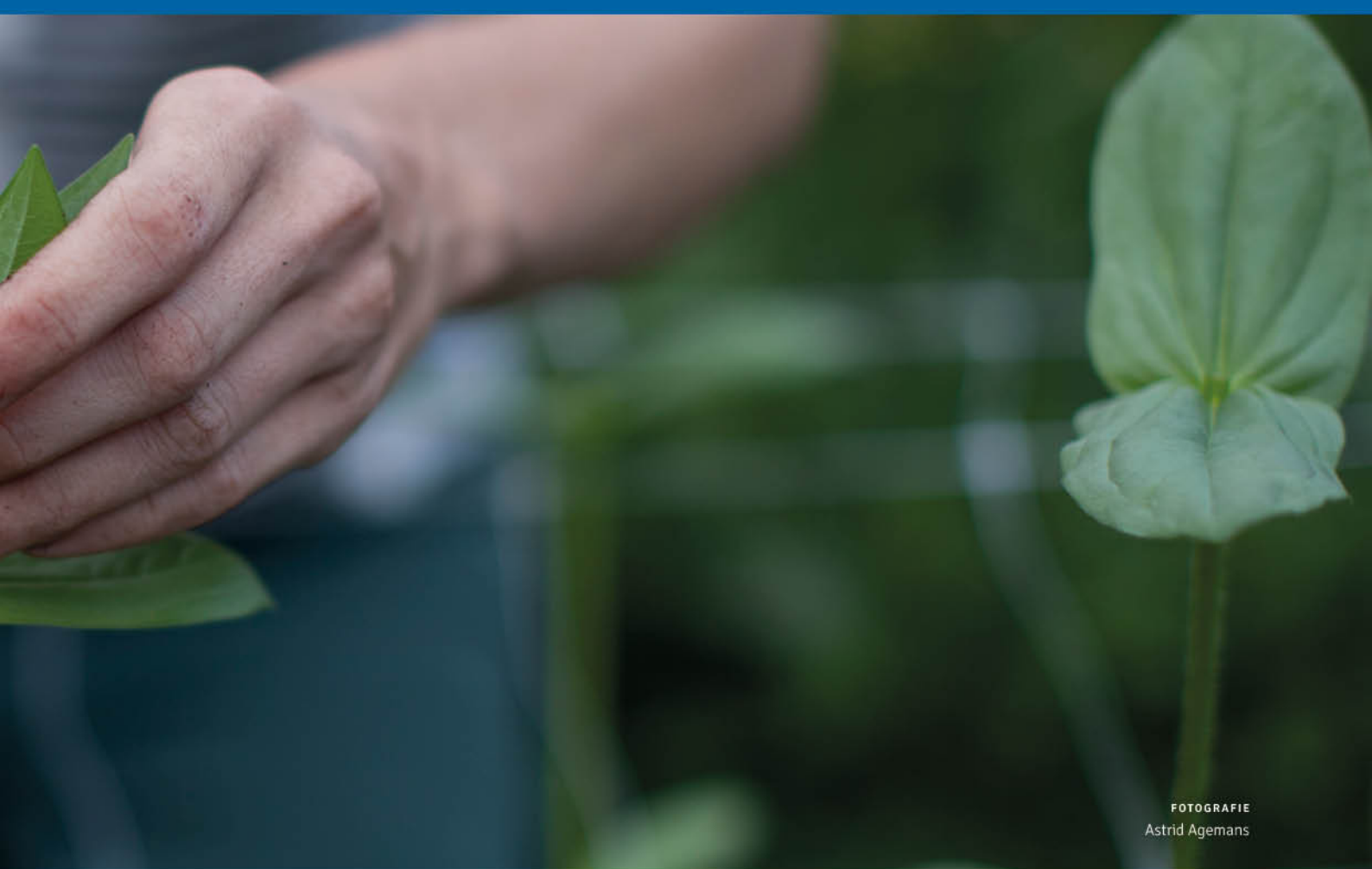
Mariëlle Mentens, zaakvoerder van Boomkwekerij Mentens, zette onlangs de stap naar bio en zal met haar 8,85 hectare in omschakeling de sector substantieel doen groeien. Voor haar voelt de omschakeling van het familiebedrijf, opgericht in 1975, als de enige juiste weg om de kwaliteit hoog te houden: "Bio vraagt een andere manier van denken en handelen, maar met het oog op een gezond bodemleven en kwaliteitsproducten is dit voor de boomkwekerij de toekomst."

Samenwerken loont

Omdat het omschakelproces een heuse uitdaging is, is het belangrijk dat de telers ervaringen en vragen met elkaar delen. Daarvoor kunnen ze onder meer kijken naar onze noorderburen. In 2024 werd daar de branchevereniging Biologische Sierteelt Nederland opgericht. Voorzitter Geert Op 't Hof schakelde zelf 10 jaar geleden om met zijn snijbloemenbedrijf. Hij beheert er 11 hectare biologische snijbloemen, quasi evenveel als het hele Vlaamse bio-areaal en bijna de helft van de 24 hectare aan biosierteelt in Nederland.

Geert: "Vanzelfsprekend is zo'n samenwerking niet. De timing moet juist zitten. Er moet een maatschappelijke nood zijn, genoeg geïnteresseerden en enkele mensen die het geheel willen trekken. Wat bij ons ook meespeelde, was het advies van de overheid om zich te verenigen in één stem tijdens onderhandelingen. We merkten dat die gedeelde stem ook nuttig was om onze belangen te verdedigen ten opzichte van bijvoorbeeld controleorganisaties en veilingen." In het voorjaar van 2024 trokken de biologische siertelers met een driepuntenplan naar de Nederlandse Kamer.

Ook bij ons krijgen telers de kans om elkaar te ontmoeten, namelijk in het Biobedrijfsnetwerk

FOTOGRAFIE
Astrid Agemans

Sierteelt. Dat is toegankelijk voor alle biologisch gecertificeerde siertelers, van kleine zelfpluktuinen tot boomkwekerijen. In januari 2025 kwam het Biobedrijfsnetwerk samen op de Baalse Hoef, het bedrijf van Danique Schellekens. Zij is grote voorstander van nog meer samenwerking en uitwisseling. Danique: "Mijn motto is 'community over competition'. Binnen het netwerk van biologische siertelers kunnen we nog veel meer voor elkaar betekenen. Denk bijvoorbeeld aan gedeelde logistiek richting floristen en

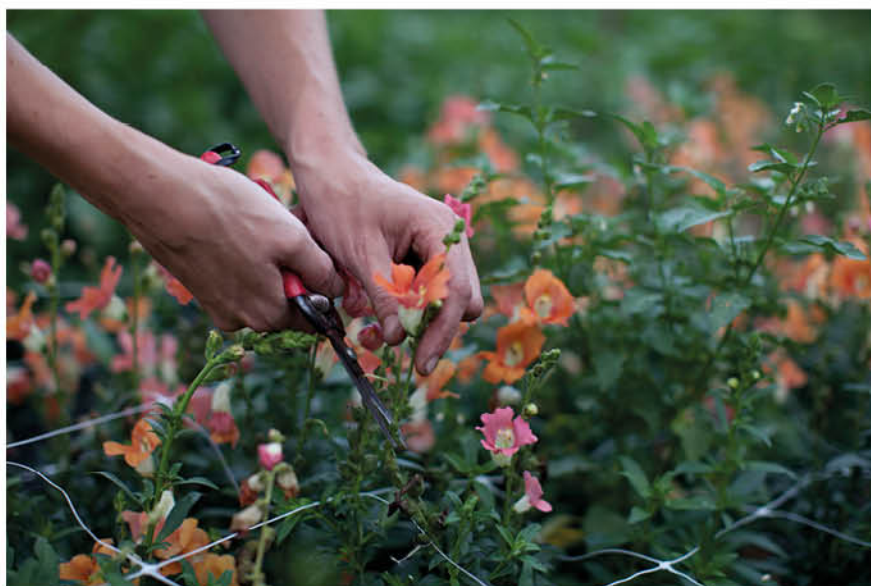
groothandels. Elke teler heeft z'n eigen specialisatie. Door samen te werken kunnen we een sterker, gevarieerder en beter afgestemd aanbod realiseren."

Openbare vergroening

Tot slot kloppen we nog even aan bij de lokale besturen. Ook directeur Filiep Bouckenooghe van de Vereniging voor Openbaar Groen merkt het elke dag: de aandacht voor ecologisch groenbeheer zit in de lift. Lokale besturen zetten volop in op extensief maaibeheer,

bloemenrijke bermen, wilde bloemenweides, natuurinclusieve parkeerterreinen en ecologisch beheer van groenzones.

In deze positieve evolutie past ook de toenemende vraag naar biologisch plantgoed. Dat is een mooie kans, maar tegelijk ook een uitdaging. Filiep: "Aanbod en vraag moeten nog beter op elkaar worden afgestemd. Lokale besturen hebben nood aan voldoende volume, een competitieve prijs, betrouwbare en snelle leveringen en gegarandeerde kwaliteit."

Ook het nieuwe label 'Natuurinclusief Werken (NiWe)', gelanceerd door Departement Omgeving, VVSG en VVOG, onderstreept dit belang. In de bijhorende richtlijnen lezen we: "Bij het gebruik van bloembollen gaat de voorkeur uit naar biologisch geteelde varianten." De sector mag kortom dromen van een stevige impuls vanuit deze hoek.

MEER WETEN?

Zelf ook benieuwd naar de Biobedrijfsnetwerken Sierteelt? Neem contact op met onze adviseur sierteelt Maarten Jacobs maarten.jacobs@bioforum.be.

Reiniging en desinfectie: stand van zaken

Biobedrijven krijgen vanaf 2026 normaal een lijst met toegelaten reinigings- en ontsmettingsmiddelen. Voorlopig bestaat er hier nog veel onduidelijkheid over.

VOOR WIE?

De hele biosector

Vandaag mogen biologische bedrijven voor reiniging en ontsmetting dezelfde producten gebruiken als gangbare bedrijven, ongeacht hun soms negatieve milieu-impact. Enkel biologische veehouders zijn gebonden aan een specifieke lijst met toegelaten reinigings- en ontsmettingsmiddelen. In de biologische wetgeving die sinds 2022 in voege is, werd gesteld dat die beperking op termijn voor alle biobedrijven zal gelden, of ze nu plantaardige productie, verwerking of opslag doen. Dat betekent dat een biogecertificeerde onderneming dus alleen ontsmettings- en reinigingsproducten mag gebruiken die expliciet vermeld worden in de biologische wetgeving. Op die manier wil de sector zijn milieu-impact blijven verlagen.

Alleen is dat makkelijker gezegd dan gedaan. Een lijst met toegelaten producten opstellen lijkt een werk van lange adem. Oorspronkelijk zou die lijst nageleefd moeten worden vanaf 2024, maar dat bleek onhaalbaar. De nieuwe deadline is 1 januari 2026, maar ook dat zal

moeilijk worden. Dat heeft deels te maken met de aard van deze producten en de algemene wetgeving die er al rond bestaat, deels met de uitdagingen waarmee bedrijven die gangbaar en bio combineren bij zo'n positieve lijst geconfronteerd worden.

Zorgwekkende stoffen verboden

Welke reinigings- en ontsmettingsproducten mogen er op die positieve lijst komen? Daarvoor kijkt de Europese Commissie naar de werkgroep EGTOP (expert group for technical advice on organic production). Deze groep van experts heeft intussen al drie rapporten uitgebracht over het thema. In het meest recente rapport van april 2025 staan criteria om ontsmettingsmiddelen te gaan beoordelen. Pas in een later stadium zullen ze criteria opstellen voor reinigingsmiddelen.

Die aanpak bewijst opnieuw hoeveel werk er bij zo'n lijst met toegelaten producten komt kijken. Eerst kregen Europese lidstaten de kans om door te geven welke stoffen volgens hen toegelaten zouden moeten blijven. Uiteindelijk werden meer dan 1200

stoffen ingediend. Om die allemaal te kunnen beoordelen, verwacht EGTOP nog tot 2030 bezig te zijn.

Het recentste rapport bevat een aantal algemene suggesties. Zo pleit EGTOP voor een verbod op middelen op basis van ggo's. Alleen is het in de praktijk lastig om te weten of bepaalde stoffen, zoals enzymen, al dan niet door ggo-micro-organismen verkregen zijn.

BioForum vzw en IFOAM Organics Europe hebben input geleverd die werd meegenomen door EGTOP. Zo moet voedselveiligheid steeds gegarandeerd blijven. Ook onze suggestie om eerder met een negatieve lijst

“Het blijft onduidelijk hoe ruim men deze nieuwe regels wil gaan toepassen in biobedrijven.”

te werken in plaats van met een positieve lijst werd gevolgd. Ook zullen zorgwekkende stoffen (bv. hormoonverstoorders) en stoffen die gekenmerkt zijn als PBT of vPvB geweerd worden. Deze stoffen brengen sowieso risico's met zich mee voor de menselijke gezondheid en het milieu. PBT staat voor Persistent (niet of nauwelijks afbreekbaar in het milieu), Bioaccumulerend (ophoping van de stof in organismen) en Toxisch (giftig) voor mens of ecosysteem. Stoffen kunnen ook geclassificeerd zijn als zeer Persistent en zeer Bioaccumulerend (very Persistent en very Bioaccumulative).

Op basis van die criteria werden in het EGTOP-rapport enkele concrete voorbeelden uitgewerkt van stoffen die door de Europese lidstaten als prioritair zijn aangemerkt. Perazijnzuur, waterstofperoxide, chloordioxide en natriumhypochloriet worden als aanvaardbaar beoordeeld. Glutaraldehyde komt voor op de lijst van zeer zorgwekkende stoffen en zou dus niet toegelaten worden.

Veel onduidelijkheid

Toch blijven een aantal belangrijke vragen onbeantwoord. Hoe zal men omgaan met stoffen waarvoor etikettering vandaag niet verplicht is? Reiniging of desinfectie gebeurt

meestal met zogenaamde geformuleerde producten. Die bevatten minstens één werkzame stof en daarnaast vaak een of meerdere coformulanten. De algemene wetgeving voor ontsmettingsproducten vereist dat de werkzame stoffen op het productetiket worden vermeld, maar er is geen verplichting om de coformulanten bekend te maken. Zo wordt het voor biologische ondernemers dus zeer moeilijk om te beoordelen of coformulanten voldoen aan de vooropgestelde criteria. Ook bij reinigingsmiddelen gelden specifieke etiketteringsvoorschriften, maar is er geen volledige ingrediëntenlijst vereist.

Het blijft ook onduidelijk hoe ruim men deze nieuwe regels wil gaan toepassen in biobedrijven. Uiteraard is het relevant voor middelen die bedoeld zijn om oppervlakken te desinfecteren die in contact komen met voedsel of diervoeder. Maar wat doe je met handdesinfectie, desinfectie van materialen zonder direct contact met voedsel, of desinfectie van drinkwater? Ze spelen alle drie een rol in voedselverwerking. Daarom sluit EGTOP deze producten op dit moment niet uit.

De vraag is ook wat dat betekent voor verwerkende bedrijven die biologische en gangbare productie combineren. Aparte reinigings- en

desinfectieprocessen voor biologische en gangbare producten zijn kostelijk, tijdrovend en foutgevoelig. EGTOP raadt dus aan dat zulke bedrijven maar één reinigingssysteem gebruiken. Maar is dat wel wettelijk afdwingbaar?

Toekomst nog onduidelijk

Op basis van de vooropgestelde criteria gaat EGTOP nu verder aan de slag met de beoordeling van meer dan 1200 stoffen. Naar alle verwachting zal Europa dus opnieuw kiezen voor uitstel. Als de lijsten er komen, zal BioForum uiteraard ijveren voor een overgangperiode zodat bedrijven voldoende tijd hebben om hun reinigingsprocedures aan te passen.

MEER WETEN?

Contacteer onze adviseur bio-wetgeving, Annick Cnudde. Wil je graag zelf de EGTOP-rapporten raadplegen? Dat kan op de website van de Europese Commissie: https://agriculture.ec.europa.eu/farming/organic-farming/co-operation-and-expert-advice/egtop-reports_en.

Wat doet VLAM?

Hoe zetten we bio beter in de kijker in Vlaanderen? Dit is een vraag waar niet alleen BioForum maar ook het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) dagelijks mee aan de slag gaat.

VOOR WIE?

De hele biosector

Als biologisch ondernemer betaal je jaarlijks een verplichte bijdrage aan VLAM. Dit verzelfstandigd agentschap staat in voor de promotie en marketing van landbouw- en visserijproducten. Ze werken met verschillende sectorgroepen, van sierteelt tot streekproducten.

Voor biologische voeding bestaat er een aparte sectorgroep. Daarin zetelen 16 personen uit de verschillende ledenorganisaties van VLAM. Dat gaat bij de sectorgroep bio onder meer over BioForum, Boerenbond, Algemeen Boerensyndicaat en Comeos. Deze ledenorganisaties kunnen zelf bepalen wie er voor hen zetelt. BioForum heeft 7 mandaten en kiest ervoor om een aantal van deze zetels te laten invullen door ondernemers uit de biologische sector. Zo zetelt Luc Dossche van Biofresh er namens BioForum. Hij is sinds begin dit jaar voorzitter van de sectorgroep.

Deze sectorgroep overlegt meerdere keren per jaar over de vorm en inhoud van de pro-

motiecampagnes rond biologische voeding in Vlaanderen. De feedback van deze sectorgroep wordt vertaald naar het team van VLAM. Dat bestaat uit projectmanagers, redacteurs en experts rond marktanalyse en contentplanning. Promotiemanager Marina Sablon coördineert het geheel. Dat leidt tot de Bioweek, de website allesoverbio.be en de publiekscampagne 'Bio, da's sowieso goed gekozen!'.

VLAM vertegenwoordigt 11 verschillende sectoren, van sierteelt tot streekproducten. Hoe verhouden deze groepen zich tegenover elkaar?

Marina: "Elke sectorgroep heeft hetzelfde doel: hun (landbouw)producten zo goed mogelijk in de kijker zetten bij de consument in binnen- en soms ook buitenland. De middelen die elke sectorgroep heeft voor promotie-

“Marktkennis speelt een centrale rol in de werking van VLAM.”

campagnes verschillen wel. Ze hangen af van projectsubsidies, financiering vanuit de overheid voor bv. overheadkosten, maar vooral van promotiefondsbijdragen van bedrijven. De biosector is in Vlaanderen relatief klein. Het budget is dus ook lager dan dat van pakweg de sectorgroep zuivel.

Elke sectorgroep bestaat uit 16 mandaten, die worden toegekend naargelang de grootte van representatie van de federaties binnen die sector. Zo heeft Boerenbond in de sectorgroep bio één mandaat, maar bv. binnen de zuivelgroep vier zetels. Daarom ook heeft BioForum 7 zetels."

Luc: "Het is belangrijk dat er zo'n aparte sectorgroep voor bio bestaat binnen VLAM. Zo kunnen we de eigenheid van onze bedrijven beter onderstrepen en ervoor zorgen dat bio de aandacht krijgt die het verdient. Binnen deze sectorgroep staan alle neuzen in dezelfde richting en trekken we voluit de kaart van bio."

Hoe wil VLAM de Vlaamse consument overtuigen om meer bio te kopen?

Marina: "Marktkennis speelt een centrale rol in de werking van VLAM. Zo gaan we jaarlijks via een consumentenonderzoek na hoe bekend het biolabel is en waarmee men biologische landbouw en voeding het vaakste

associeert. Ook kijken we via ons marktonderzoek naar verkoopcijfers, de populairste verkooppunten en de grootste productgroepen. In 2024 kocht de Vlaming gemiddeld 28,3 keer bio. De meeste kopers zijn er voor biologische groenten, gevolgd door fruit en zuivel. Vervolgens gaat ons promotieteam aan de slag om deze bevindingen te vertalen in een passende communicatiestrategie."

Luc: "Voor bio is het vooral belangrijk dat de boodschap niet te complex is. Als bio-ondernemer hebben we soms de neiging om te snel heel technisch te worden en vergeten we ook dat wat voor ons vanzelfsprekend is, dat niet per se is voor de consument. We mogen als sector ook zeker niet met het vingertje wijzen. Dat hoeft ook niet: bio kan ook gewoon leuk en sexy zijn. Tegenwoordig kan je makkelijk en snel met bioproducten iets gezonds op tafel zetten. Je vindt voor bijna elke productcategorie een biologische variant. Sterker nog, er zijn producten die eerst alleen als biologisch assortiment beginnen en daarna aansluiting vinden in de gangbare markt. De herontdekking van vergeten groenten is daar een goed voorbeeld van."

Door de snelheid en concurrentie binnen het huidige medialandschap blijft het een uitdaging om impact te maken bij consumenten. Hoe gaat VLAM om met de laatste trends op vlak van communicatie en sociale media?

Marina: "Het blijft belangrijk om voortdurend bewustwording bij de consument te stimuleren en in te zetten op diverse mediakanalen. Dit doen wij vooral met onze generieke campagne 'Bio, da's sowieso goed gekozen!' die je doorheen het jaar terugvindt op radio,

online, advertenties en op sociale media. Ook publiceren we regelmatig nieuwe artikelen op allesoverbio.be en sturen we maandelijks een consumentennieuwsbrief uit. Data-onderzoek helpt ons om onze communicatie doelgericht bij te sturen.

Daarnaast proberen we bepaalde momenten in het jaar een communicatiepiek te creëren waarin we onze boodschap extra promoten en de consument nog een laatste duwtje geven. De Bioweek is bijvoorbeeld een promotieperiode waarmee we echt inzetten op beleving en de consument willen laten kennismaken met het bredere verhaal achter biologische producten.

Daarnaast is er ook de BioVLAM, een prijs die we jaarlijks uitreiken aan vernieuwende en gepassioneerde bio-ondernemers. Dit jaar hebben we ook een publieksstemming voorzien. Zo werden de genomineerde bedrijven extra gemotiveerd om met hun verhaal naar buiten te komen. Tegelijkertijd ontdekt de consument zo allerlei innovatieve biobedrijven die graag hun persoonlijke passie delen."

Luc: "Bio begint meer en meer bekend te worden, en met zulke acties kunnen we de groei van bio nog beter versterken. De herintroductie van de Bioweek is zeker een succes, niet alleen in Vlaanderen maar ook bij onze Waalse burens. De grootste kracht blijft samenwerking binnen de sector. Samen zien we makkelijker opportuniteiten om bio te promoten en kunnen we de boodschap versterken."

MEER WETEN?

VLAM communiceert over bio op www.allesoverbio.be.

Kandidaten gezocht voor sectorgroep

De sectorgroep bio van VLAM bepaalt mee de inhoud van de campagnes die VLAM opzet ter promotie van bio. Als sectororganisatie kiest BioForum ervoor om zijn 6 zetels grotendeels in te vullen met zijn leden, met vertegenwoordiging vanuit verschillende sectoren. Heb jij interesse in marketing, zie je het zitten om 4 à 6 keer per jaar deel te nemen aan een vergadering in Brussel (of online)? Neem dan contact op met marijke.vanranst@bioforum.be.

Kansen en uitdagingen in de Franse biosector

In Frankrijk werd vorig jaar weer meer bio verkocht, maar op het vlak van productie loopt het minder goed. Een kijkje bij de zuiderburen.

VOOR WIE?

De hele biosector

De biologische markt in Frankrijk had enkele moeilijke jaren, maar in 2024 leek ze eindelijk te herstellen, een trend die in 2025 voorlopig stabiel blijft. In 2024 groeide de totale Franse bio-omzet licht naar 12,2 miljard euro (tegenover 12 miljard in 2023).

Dat herstel zagen we ook in andere landen, maar in Frankrijk tekent zich een opvallende trend af. De groei zit er niet bij de supermarkten: in de Franse retail gaan het biologisch aanbod en het aantal referenties al vier jaar op rij achteruit. De Franse supermarkten pakken liever uit met 'lokaal', 'origine française', HVE ('Haute Valeur Environnementale'),... en dat speelt in de kaart van de biospecialzaken en de rechtstreekse lokale verkoop. Het gespecialiseerde netwerk bleef wel trouw aan het biolabel en kon zo zijn positie en aandeel in de biologische afzet versterken. Vorig jaar draaiden de biospecialzaken dan ook een recordomzet van ruim 4 miljard, een derde van de totale bio-omzet. Rechtstreekse verkoop bij producenten was goed voor een marktaandeel van 14%.

Opvallend was wel dat het aantal biowinkels in 2024 daalde. De groei is dus vooral te danken aan de toegenomen winkelfrequentie (+7% in 2024). Ook de omzet per vierkante meter nam toe, wat een optimalisering van de rayons weergeeft. Biocoop en Naturalia spelen als grotere marktdeelnemers een belangrijke rol in de verankering. Zij zetten in op onder meer promoties, prijsstabiliteit en innovatieve getrouwheidsprogramma's.

Lokale biowijn en -fruit

De Franse consument is chauvinistisch en koopt dus vooral graag inländse producten. Dat zie je ook in bio. Zes procent van de aankopen van de Franse consument heeft een biolabel, 71% daarvan is van Franse origine. Met name Franse biologische wijnen, groenten en fruit doen het goed. Wat ook meespeelt is dat de prijsverschillen tussen biologische en gangbare groenten en fruit kleiner geworden zijn. Biologisch vlees en biozuivel hebben het moeilijker.

"Origine française" is intussen heuse marketing, wat sommigen ertoe verleidt om buitenlandse producten onterecht voor te stellen als Frans. Zo vermeldde een Franse producent van

bio-appelsap op het etiket dat de biologische appels uit lokale boomgaarden kwamen, terwijl een deel van het sap in werkelijkheid uit tankwagens uit Italië en Duitsland kwam. De Franse dienst voor fraudebestrijding stelde in 2024 onregelmatigheden vast in maar liefst 34% van de 10.000 controles. Om het consumentenvertrouwen en de transparantie in de voedselketen te herstellen, past de overheid hier sinds vorig jaar dan ook scherpere inspecties toe op misleidende etiketten.

Jong geleerd, oud gedaan: gezond op school

De Franse overheid stelde jaren geleden als doel dat 20% van de overheids catering biologisch moest zijn tegen 2022. Drie jaar na die streefdatum zitten de foodservices in Frankrijk grofweg op één derde van dit einddoel. 2023 en 2024 waren voor het hele land goed voor zo'n 6% bio in de aankopen van de collectieve grootkeukens.

Er blijkt nog een lange weg af te leggen, maar heel wat regio's en steden doen het wel goed, met name in scholen. Zo is in de Dordogne meer dan 60 procent van de schoolmaaltijden biologisch gecertificeerd.

Ook bij kleinere gemeentes en enkele toonaangevende bedrijfsrestaurants zoals RIE in Lyon zit bio al ingebakken. Bij andere nationale instellingen zoals het leger en de gevangenissen zijn 20 à 30% van de maaltijden biologisch. De medisch-sociale sector vormt de grootste uitdaging.

Parijs zet de toon. De hoofdstad streeft ernaar om tegen 2050 een CO2-neutrale stad te zijn. Op het vlak van voeding mikken ze met hun Plan Durable Alimentaire 2022-27 op 100 % duurzame én biologische stadscatering tegen 2027. Parijs wil met collectieve foodservices voor zijn inwoners een toonaangevend voedingsmodel vormen, goed voor mens en milieu.

Vandaag kopen vele van de 1300 Parijse overheidsrestaurants biologisch, met de helft lokaal binnen 250 km en zoveel mogelijk seizoensgebonden. Daardoor komt de helft van de stadswijken al aan meer dan 50% bio in de grootkeukens. Ook de meeste andere stadswijken zitten niet meer ver van die drempel af. Twee arrondissementen zitten zelfs al aan 70% bio. Dan gaat het net als in de rest van het land met name om de scho-

len. De weg naar 100% is nog lang, maar de toon is alvast gezet.

Publiek probeert de stad hier ook mee uit te pakken. Bij de Olympische Spelen in 2024 was 30% van de maaltijden biologisch en één derde plantaardig, voornamelijk van regionale oorsprong. Zien we zoiets volgend jaar hier ook op de Gentse Feesten?

Aanhoudende uitdagingen op vlak van areaal en productie

Op het vlak van biologische productie ziet het er minder rooskeurig uit in Frankrijk. Het bio-areaal loopt terug, er is een zwakke omschakelingsdynamiek, en ook het aantal verwerkers en distributeurs daalt.

Dat zorgt voor uitdagingen bij de Franse regering. Die had immers als doel om tegen 2022 aan een biologisch landbouwareaal van 15% te zitten en tegen 2030 aan 21%. In realiteit is het Franse bio-areaal de laatste twee jaar met ruim 110.000 ha verminderd en wordt momenteel nog maar 10% van het Franse landbouwareaal biologisch bewerkt. Frankrijk was jarenlang de Europese koploper

op het vlak van bio-areaal maar is intussen ingehaald door buurland Spanje.

In 2024 kwamen er enkele kleine nieuwe bio-producenten bij (1%) maar tegelijkertijd waren er 20% stopzettingen. Met name grote akkerbouwers en veehouders zijn teruggeschakeld.

De Nationale Federatie van Biologische Landbouw (FNAB) trekt alvast aan de alarmbel: biologische boeren hebben tussen 2015 en 2023 meer dan de helft van hun milieusteun verloren, terwijl het totale budget van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) slechts met 5% is afgenomen. De FNAB hekelt onvoldoende steun en roept de regering op om actie te ondernemen om het aanbod van Franse biologische producten veilig te stellen.

MEER WETEN?

Neem contact op met Ketenmanager Mieke Van Looveren (mieke.vanlooveren@bioforum.be) of 0497 86 25 74.

Biodiversiteit

In 2024 bracht BioForum de publicatie 'Bio kan de wereld redden' uit. We wilden tonen hoe bio kan bijdragen aan oplossingen voor grote maatschappelijke uitdagingen. In Bio Actief zoomen we telkens in op één of meerdere thema's uit de publicatie. Deze keer: biodiversiteit.

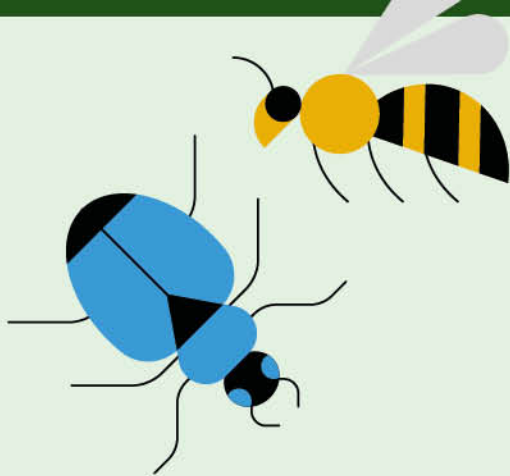
Biologische boerderijen herbergen 30% meer soorten

Biologische bedrijven hebben 50% meer soorten bestuivers

Biologische bodems bevatten 19 tot 59% meer micro-organismen zoals bacteriën en schimmels.

Wat betekent meer biodiversiteit precies?

Verschillende wetenschappelijke onderzoeken bevestigen de positieve rol die biologische landbouw speelt in het stimuleren van de biodiversiteit. Volgens een studie van Oxford University zorgen biologische landbouwbedrijven gemiddeld voor 30% meer soortenrijkdom dan gangbare boerderijen en 50% meer individuen. Meer specifiek gaat het om 50% meer soorten bestuivers en 75% meer plantensoorten. Andere studies bevestigen: zowel op het

heeft op het aantal verschillende soorten, maar ook op de totale hoeveelheid bijen en de snelheid waarmee ze zich voortplanten.

Grotere bodembiodiversiteit

Biodiversiteit bestaat boven de grond, maar meer dan 25% van de biodiversiteit van onze planeet speelt zich af in de bodem. Ook hier heeft biologische landbouw een positieve impact dankzij verminderde chemische inputs, minder bodemerosie, een beter waterbehoud en meer organische stof in de bodem.

Wat loopt er fout?

Het gaat niet goed met de biodiversiteit. De Verenigde Naties spreken zelfs van een crisis. De voorbije decennia zagen we wereldwijd een drastische daling van het aantal insecten, bestuivers en vogels. Daar zijn verschillende oorzaken voor, maar wat zeker meespeelt is de intensivering van de landbouw en het bijhorende pesticiden- en kunstmestgebruik. Dat zorgt voor minder insecten, waardoor ook insectenetende vogels minder voeding vinden. Tegelijkertijd zijn veel geschikte nestplaatsen voor vogels verdwenen: denk aan heggen, struwelen en houtkanten. Ook dat heeft deels te maken met de intensivering van de landbouw.

Nochtans is een grote biodiversiteit cruciaal voor een goed werkend ecosysteem en een gezonde landbouw. Denk maar aan het belang van bestuivers voor gewassen of het bestrijden van plagen door nuttige insecten. Meer biodiversiteit zorgt ook voor meer veerkracht, wat zeker in deze tijden van klimaatverandering cruciaal is.

Hoe redt bio de biodiversiteit?

Biologische landbouw gebruikt geen chemisch-synthetische pesticiden, kent een gediversifieerde vruchtwisseling en meer diversiteit met kleinere percelen en een hoger aandeel aan biodiverse landschapselementen. Verschillende studies hebben aangetoond dat biologische landbouw een positief effect heeft op de biodiversiteit, zeker in vergelijking met gangbare landbouw. Dat geldt zowel voor de biodiversiteit boven de grond als onder de grond. Een groter areaal biologische landbouw zou dus ook kunnen bijdragen tot een betere biodiversiteit.

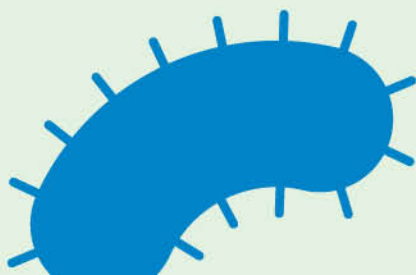
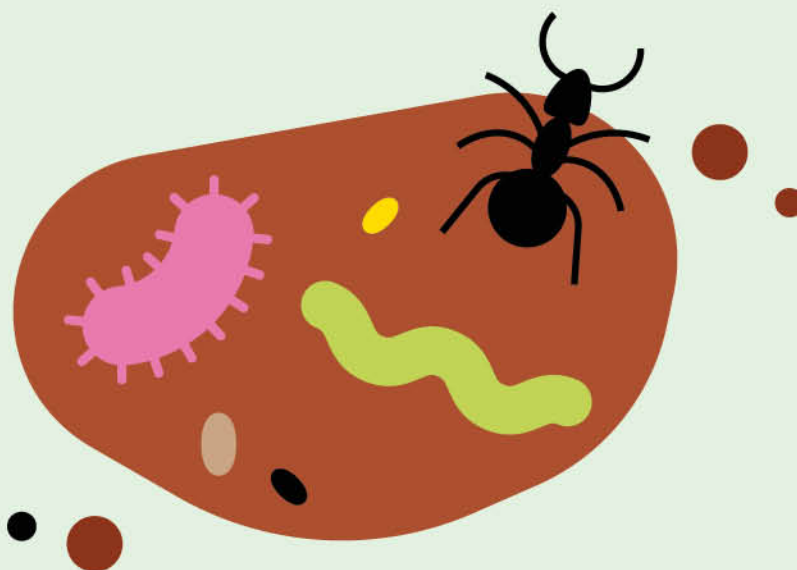
veld als in de akkerranden van biologische landbouwers komen 20 tot 95% meer soorten wilde planten voor en 75 tot 150% meer aantallen per soort. Bovendien worden zeldzame plantensoorten van open akkerland in hogere diversiteit en dichtheid aangetroffen op biologische boerderijen. Vooral planten die bestoven worden door insecten profiteren van het positieve effect van biolandbouw. Een ander onderzoek verwijst specifiek naar de hogere aantallen en soortenrijkdom van vogels, roofzuchtige insecten, bodemorganismen en planten. Hierdoor zijn er meer diverse en natuurlijke vijanden om plagen in bedwang te houden.

Ook zijn er op biobedrijven 35% meer soorten akkervogels en 22% meer soorten insecten. Op biobedrijven vind je 55% meer zeldzame insecten en spinnen. En de diversiteit van die soorten ligt ook 27% hoger dan in de gangbare landbouw. Hetzelfde zien we voor wilde bijen, waar biologisch niet alleen een effect

Dat loont: biologische bodems bevatten 19 tot 59% meer micro-organismen zoals bacteriën en schimmels (zowel qua soorten als groepen micro-organismen) dan gangbare, en hun biologische activiteit is groter. Ook regenwormen zijn talrijker op biologische boerderijen. In een vergelijkend langetermijnonderzoek hadden biologische bodems een 50-80 procent hogere dichtheid van regenwormen dan gangbare systemen. Regenwormen helpen om de bodemstructuur te verbeteren en brengen organisch materiaal in de bodem. Dat zorgt ervoor dat wortels beter kunnen groeien, water sneller de grond in trekt en de bodem tegelijkertijd luchtig blijft.

MEER WETEN?

Download de volledige publicatie en thematische fiches op www.biokandewereldreddeden.be. Daar staan ook alle bronnen vermeld.

Nieuwe regels voor bio-import

De nieuwe regels rond internationale handel in bioproducten gingen in 2025 in voege.

VOOR WIE?

Verwerkers en distributeurs

Drie jaar geleden ging de nieuwe bioverordening in voege. Daarin werden enkele ingrijpende wijzigingen opgenomen voor wie biologische producten importeert. Vandaag zijn er twee manieren waarop je biologische producten kan importeren in de Europese Unie. Ofwel importeer je uit een erkend derde land ofwel gebeurt de import via een erkend controleorgaan.

Wederzijdse handelsakkoorden tegen 2027

Van landen met een eigen biologische wetgeving kan de Europese Commissie oordelen dat de biologische productie en controle er gelijkwaardig is aan de Europese bioregels. Na een formele erkenning mogen biologische producten uit die landen ook op de Europese markt als biologisch aangeduid worden. Volgende landen zijn momenteel erkend: Argentinië, Australië, Canada, Chili, Costa Rica, India, Israël, Japan, Tunesië, Verenigde Staten, Nieuw-Zeeland, de Republiek Korea, Verenigd Koninkrijk en Zwitserland.

Dat betekent niet dat al deze landen automatisch ook onze Europese biologische producten erkennen en op hun markt toelaten. Europa wil dit aanpakken: tegen uiterlijk 2027 wil men met alle erkende derde landen wederzijdse handelsakkoorden afsluiten, zodat ook de Europese bioproducten toegang krijgen tot die markten zonder extra controles. De EU heeft intussen al dergelijke handelsovereenkomsten gesloten met Chili, Zwitserland en het Verenigd Koninkrijk.

Erkende controleorganen

Er zijn ook landen zonder nationale biowetgeving, waar de overheid geen toezicht houdt op het controlesysteem. Daar gebeurt biocertificatie door controleorganen die erkend worden door de Europese Commissie. Vroeger konden biologische producten uit die landen worden geïmporteerd op basis van het 'equivalentieprincipe'. Dat betekende dat productie en controle vergelijkbaar waren met die van de EU maar niet identiek hetzelfde.

Sinds begin dit jaar zijn de regels hierover veranderd: nu moeten deze producten volledig voldoen aan de Europese bioregels. Ook de controleorganen moeten hun controles

hierop afstemmen en moeten zich laten erkennen voor 'compliance' of naleving van de Europese bioverordening.

Voor kleinschalige boerengroepen (bv. koffie- of cacao telers) kan dit een belangrijke impact hebben. Zij moeten vanaf dit jaar immers voldoen aan de Europese regels voor groeps-certificatie. Zo mag een groep uitsluitend bestaan uit biologische of omschakelingsboeren, die elk onder een bepaalde limiet voor bedrijfsomvang of biologische omzet vallen. De groep moet bovendien geregistreerd staan als rechtspersoon met maximaal 2000 leden en hij moet een intern controlesysteem hebben. Samen met wijzigingen voor herinspecties en bemonsteringsfrequenties tijdens externe controles door het controleorgaan, heeft dit grote gevolgen voor de opzet en de certificatiekosten van de meeste producentengroepen wereldwijd. Er komen al enkele signalen dat sommige boerengroepen zich hierdoor in de toekomst niet meer biologisch zouden laten certificeren.

MEER WETEN?

Herbekijk onze webinar over bio-import op <https://youtu.be/acozYKzJujY>.

Kijken bij de buren

De biosector is een motor voor innovatie en ondernemerschap. We kijken naar het buitenland voor inspirerende voorbeelden.

Robin Food Coalition Biosector, kies voor pesticidenvrij

In Nederland ondersteunt de Robin Food Coalition biologische bedrijven in het meten van hun impact. Zo willen ze de transitie naar een duurzamer voedselsysteem versnellen. Met hun seminars 'Food for Thought' kijken ze ook naar waar de drempels liggen. Uit de eerste bijeenkomst was het duidelijk: willen bio-bedrijven consumenten overtuigen, dan is het argument dat bio pesticidenvrij is het meest overtuigend.

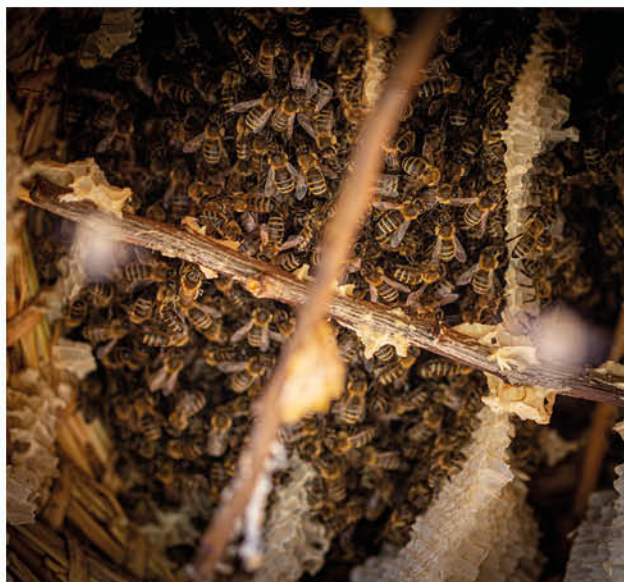
www.robinfoodcoalition.nl

Ouvretaferme Planingssoftware voor op de boerderij

De Franse IT-er Vincent Guth besliste om bioboer te worden. Toch zette hij zijn ervaring als software-ontwikkelaar nog in. Hij maakte het gratis online platform Ouvretaferme, waarmee bioboeren het werk op hun veld kunnen organiseren.

www.ouvretaferme.org

Herta Bio Apicole SRL Biologische honing uit Roemenië

Elk jaar kiest Europa met de EU Organic Awards de meest innovatieve biobedrijven. Dit jaar zijn er ook twee Roemeense biobedrijven genomineerd. Herta Bio Apicole SRL produceert biologische honing in Transsylvanië. Hun product werd al meermaals bekroond. Zelfs in het Vaticaan kennen ze deze honing.

hertabioapicole.ro

MEER WETEN?

Zelf ook een inspirerend voorbeeld gezien uit het buitenland? Laat het weten aan onze communicatiemedewerker Tom Wouters tom.wouters@bioforum.be.

Bio in beweging

BioForum brengt de biosector in beweging met tal van activiteiten. In deze rubriek geven we je een blik achter de schermen.

Maatwerkbedrijven ontmoeten elkaar

Met ons nieuwe biobedrijfsnetwerk van maatwerkbedrijven in de biolandbouw gingen we op bezoek bij de collega's van De Lochtting vzw in Roeselare. Van Stefan Borry kregen we er een boeiende rondleiding voor en achter de schermen, in de loodsen en serres plus werkplaatsen. Stefan legde uit hoe ze het bedrijf een nieuwe richting gaven op zoek naar het best mogelijke bedrijfsmodel.

19 juni

Augustus

Opnames maken op boerderijen

Deze zomer gingen we op verschillende bedrijven filmen voor het project ZoBio. Soms vraagt dat wat improvisatie... Het resultaat van deze filmpjes zie je op het slotevent van ZoBio in november en later via de communicatiekanalen van BioForum.

Mobiele kippenstal

6 augustus

Met het Biobedrijfsnetwerk Pluimvee waren we te gast op Dijsselhof. We hadden het onder andere over het houden van legkippen in mobiele stallen. Onderzoeksresultaten werden besproken en er was veel belangstelling voor het bezoek aan de nieuwe mobiele stal met een 100-tal kippen die samen met Boer Bricoleur werd gebouwd. Boer Bricoleur is een netwerk van biologische telers die samen met landbouwers zelfbouwconcepten ontwikkelt.

28 augustus

Bio2Bio

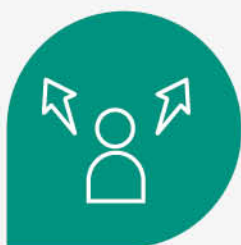
Het prachtige kasteeldomein Smissenbroek was het decor voor een nieuwe editie van het netwerkevent Bio2Bio. De gasten leerden meer over de rol van water in de biologische sector en konden daarnaast hun collega's uit de biosector ontmoeten. Meer foto's vind je op www.bioforum.be/bio2bio25.

Word lid van Bioforum

en draag bij tot de stem van een sector!

Meer dan 400 bedrijven hebben ervoor gekozen om lid te worden van BioForum. Ze hebben daar maar liefst vijf redenen voor.

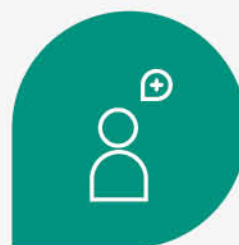
Jij beslist mee

Wij hechten veel belang aan stemmen uit de sector. Als lid speel je mee een rol in de vorming van standpunten. Enkel als lid kan je ook zetelen in de Raad van Bestuur of Algemene Vergadering en bepaal je mee waar wij op moeten inzetten.

Persoonlijk advies

De biologische bedrijfsvoering vergt heel wat van een ondernemer: nieuwe technieken, nieuwe leveranciers, nieuwe afnemers en een wetgeving die voortdurend evolueert. De medewerkers van BioForum staan jou graag bij met advies op maat.

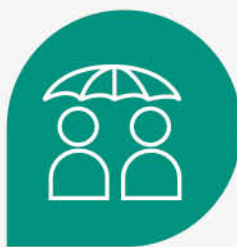
Voordelen voor jouw bedrijf

Als lid van BioForum geniet je van kortingen op promomateriaal voor jouw bedrijf, op studiedagen en advertenties. Als lid krijg je korting bij onze partners. We zetten vooral leden in de kijker in de media. Enkel als je lid bent, kan je het Biogarantie-label dragen.

Versterk je netwerk

Een sterk netwerk is een kapitaal waard, zeker in de kleinere biosector. Speciaal voor leden organiseert BioForum nuttige netwerkmomenten. De personeelsleden van BioForum staan je individueel bij om je netwerk uit te breiden. Ons netwerk is ook het jouwe.

In actie voor jouw belangen

BioForum is dé gespreks-partner voor overheid en middenveld als het over bio gaat. We zetelen in meerdere belangrijke raden en adviseren het beleid, Vlaams, Belgisch en Europees. Hoe meer leden, hoe sterker onze boodschap.

WIL JIJ OOK LID WORDEN?

Surf snel naar www.bioforum.be/wordlid en meld je daar aan! Je vindt daar ook de tarieven voor lidmaatschap.

Landmobiliteit
Brengt onze
boeren
samen

Landmobiliteit

Vlaanderen is voor jonge, startende boeren een mooie plek om aan landbouw te doen. Misschien wil jij wel meewerken aan de duurzame voedselproductie en schrikt het management van een biobedrijf jou niet af. Of, misschien wil je wel graag een biobedrijf uit de grond stampen. Maar, niet iedereen krijgt dezelfde kansen, of kan het familiebedrijf van thuis overnemen.

Wanneer jouw landbouwcarrière op z'n einde loopt, is het niet altijd gemakkelijk om een overnemer te vinden. Landbouwbedrijven worden vaak van generatie op generatie overgenomen. Het is een levenswerk dat moeilijk los te laten is, zeker als er geen opvolger klaarstaat. Vaak zit je met vragen als: 'Wat zal er gebeuren met wat ik heb opgebouwd?' of 'Zal de overnemer verder boeren met dezelfde liefde voor de landbouw?' Je wil natuurlijk niets liever dan je biobedrijf verder zien groeien zoals jij het begonnen bent.

88% van alle landbouwers ouder dan 50 jaar heeft geen opvolger, en veel beginnende boeren kunnen moeilijk een eigen biobedrijf opstarten. Landmobiliteit matcht overlaters en overnemers met elkaar en begeleidt het traject van overname. Zo willen we een bedrijfsoverdracht mogelijk maken en trachten we landbouwgrond in de landbouwsector te houden.

Meer info? www.landmobiliteit.be

MET DE STEUN VAN:

Kenniscentrum
BEDRIJFSOPVOLGING

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

Groene
Kring

Landmobiliteit
Groene Kring